

Brugerstyret indkøb på et folkebibliotek

Hindsgavl 30. maj 2013

Vejle Bibliotekerne, CB

- Vejle Bibliotekerne er centralbibliotek for Sydjylland , incl. Flensborg og Middelfart.
- En af vores CB funktioner er materialeoverbygning. Vi får et beløb fra Kulturstyrelsen til at dække overbygningsfunktionen.

Uddannelser i Vejle Kommune

- Vejle Kommunes uddannelsesinstitutioner er :
- Gymnasieniveau, erhvervsskole og handelsskole med akademiuddannelser, sygeplejeskole og seminarium.
- Vejle ligger centralt for studerende der læser i Århus og på Syddansk Universitet, det afspejles også i forespørgsler på materiale.
- Vi har mange brugere, der er i gang med efteruddannelse i forskellige former.

Indkøb

- Generelt køber vi alt på dansk. Undtaget er disputatser, småtryk som også ofte ligger som netpub.
- Danske titler suppleres på efterspørgsel. Og ved kø.
- Overvejende engelsk. Lejlighedsvis mærker vi, at vi er centralbibliotek for en grænseregion.
- Ingen nedskrevet indkøbspolitik.
Indkøber til gymnasialt niveau, og lidt over.

Efterspørgsel fra brugerne

- Direkte efterspørgsel fra brugerne. Bogen skal være forholdsvis ny – inden for de sidste to år. Kun undtagelsesvis ældre
- Efterspørgsel fra brugerne på emner er vi meget opmærksomme på: fx skoleskyderi, migration, hate crimes, valgsystemer i andre lande, højreekstremisme, digital læring mv – titler på de vigtige samfundstrends.
- På meget aktuelle emner som ovenstående er bøgerne ofte lidt svære, ofte på formidlet forskningsniveau, men vi køber alligevel.

Særlige indsatsområder

- Vi har gennem årene haft nogle særlige indsatsområder inden for det udenlandske. Emnerne har dels været fra biblioteker i vores centralbiblioteksområde eller det har været emner som vi som bibliotek pga efterspørgsel gerne vil fokusere mere på.
- Emnerne har fx været: Indkøb af science, sprogkurser, fantasygenrer for unge.
- Vi har et formaliseret samarbejde med Via University College Lillebælt, så de sender os lister over særlig efterspurgte titler.
- Ofte danske titler, som vi allerede har et pænt ex tal af.

Frankfurt bogmesse

- I mange år har Vejle haft en deltager på Biermans indkøbstur til Frankfurt bogmesse. Her bliver der udvalgt titler på i alt ca. 1200 som efterflg. bliver vist på udstillinger i Jylland og Kbh. og bibliotekerne indbydes til at byde ind på titlerne.
- Til brug for valg har deltagerne på bogmessen en lang emneliste , der hvert år ajourføres.
- (Bierman blev pr. 1. maj opkøbt af Biblioteksmedier, så nu er der kun en leverandør af udenlandske bøger i Danmark) vi ved ikke så meget mere om ændret praksis endnu)

Bibove

- Fra 2014 deler de 6 centralbiblioteker opgaven inden for alle emner (både skøn og fag) med at indkøbe udenlandsk faglitteratur for hinanden. Hvert CB får bestemte emner til overvågning ud fra det enkeltes CB's profil og særlige ønsker. Hvert CB beholder et beløb til on-demand indkøb.

Eksempel på indkøbsprofil i Bibove-samarbejdet

- Profil for indkøb af udenlandsk litteratur inden for samfund , politik og økonomi – Vejle Bibliotekerne 2013
- **Målgrupper for indkøbet.**
- Lånere der er alment interesserede i samfundsmæssige, politiske og økonomiske emner, studerende og personer på efteruddannelse (livslang læring) samt fagfolk inden for emneområderne. Med hensyn til uddannelsesniveau dækkes ungdomsuddannelserne, de mellemlange uddannelser og i et vist omfang de videregående uddannelser. Der indkøbes titler som supplement til uddannelsesbibliotekerne (sidebygning).

Emnemæssig afgrænsning

- Der indkøbes titler om de nyeste tendenser og trends, nye teorier og ny forskning. Nyere lærebøger.
- Populære bøger om efterspurgte emner.
-
- I DK5 sammenhæng vil det primært dreje sig om grupperne 30, 31, 32 og 33. I få tilfælde vil det også kunne omfatte gr. 07, 15, 34, 35 og 36

Overordnet er emnerne inden for samfund

- sociologi, kultursociologi , de forskellige sociale klasser, alders- og kønsgrupperinger, familieforhold, seksualpsykologi og samfundsforhold på tværs og i enkelte lande.
- Inden for politik: politiske filosofier, teorier og ideologier. Politiske systemer og enkelte politiske partiers historie, borgerrettigheder, valg, migration, international politik, internationalt socialt hjælpearbejde og EU
- Inden for økonomi : økonomisk historie, økonomiske teorier, metodelære, økonomiske forhold i verdensdele og enkelte lande, makro- og mikroøkonomi, beskæftigelsespolitik, pengevæsen, velfærdspolitik, skatter.

Samfund	Politik	Økonomi
Samfundsudvikling- og forskning	Demokratihistorie	National -International økonomi
Diskursanalyse	Ideologier	Økonomiske teorier og historie
Kvalitative metoder	Udenrigspolitik	Økonomisk ulighed
Socialpsykologi	Præsidentvalg	Finanskrise
Interkulturel kommunikation	Partihistorier	Boligforhold
Medievidenskab	Højre- og venstreekstremisme	Børshandel
Demografi	Revolutioner	Virksomhedshistorie
Globalisering	Terrorisme	Innovation
Sociale teknologier	Asylpolitik	Krigspsykologi
Digitale medier	Medborgerskab	Forhandlingspolitik
Netværkssamfund		
Integration		
Social arv og ulighed		
Borgerrettigheder		

Sprog og udgivelsestidspunkt

- Primært engelsk. Sekundært norsk og svensk.
- Der indkøbes ikke udenlandske titler, der er udgivet i Danmark og registreret i Dansk Bogfortegnelse.
- Der vil fortrinsvis blive indkøbt helt nye titler udgivet inden for de seneste to år.
- Undtagelsesvis kan der købes klassiske værker.

Kilder

- Global issues in context – Licens
- www.routledge.com
- www.infobasepublishing.com
- www.amazon.com
- Forlagskataloger fra Bierman
- Libray Journal
- Løbende orientering i danske aviser om samfund, politik og økonomi i ind- og udland

- Vejle
- Anny Skov Madsen asm@vejlebib.dk
- Michael Skjærris msk@vejlebib.dk

Indkøber	Ålborg	Roskilde	Herning	Odense	Gentofte	Vejle
	Antal titler	Antal titler	Antal titler max	Antal titler	Antal titler	Antal titler
Ålborg						
IT	60	30	40	20	35-40	30
Spansk	25	10	10	10	15	10
Roskilde						
Sundhed+sygepleje	40	60	40	40	35-40	50
Ikke europæiske landes historie	30	50	30	30	30	35
Herning						
Handel og merkantile emner	35	35	50	35	25-30	40
Mode/tekstil, design	25	20	40	35	15-20	25
Odense						
Psykologi +Pædagogik	35	25	30	50	30-35	45
Fransk	15	15	10	20	15	10
Gentofte						
Science	25	35	25	35	50	35
Sport	25	25	25	20	50	35
Tegneserier	-	20	10	20	30	20
Vejle						
Samfund, økonomi, politik	20	25	25	30	20	40
Tysk	15	15	10	10	10	25
Ialt	350	365	345	355	330-345	400

Øvrige

- Vi køber udenlandsk, når vi bliver opmærksomme på efterspørgsel.
- Bestillinger fra Bibliotek.dk , på materiale vi ikke selv har, som er for nye til automatisering, vurderer vi og foreslår at materialet bliver købt.
- Hvis materialet er købt på et andet bibliotek og der er kø, køber vi det.
- Nye udenlandsktitler som er for nye til automatisering, som vi tror flere kan være interesseret i.
- Hvis vi selv har kø, 3 res eller flere på fjernlånt mat.
- Derudover køber vi på direkte efterspørgsel fra brugerne.

- Vi køber også materiale, som vi efterfølgende kan se, ikke bliver lånt meget ud. Men eftersom det er i Danbib, kan andre låne det.
- Vi bruger også forespørgslerne til at blive opmærksom på nyere titler og til supplerings
- Vejle har i alt afsat til udenlandsk 360.000
- Hvad er det så der bliver efterspurgt??
- Skønlitteratur, Fantasy(ung), tegneserier,
- Faglitteratur- populært faglitt. , rejsebøger , alle mulige forskellige emner.

Indkøbsforslag for en 10 dages periode i foråret

- [Kerr, Philip](#)
A man without breath : a Bernie Gunther novel
- [Caine, Rachel](#)
Black dawn Fantasy
- [Collins, Suzanne](#)
Mockingjay Science fiction

- [Poul Anderson, 1926-](#)
Three hearts and three lions Science fiction

- [Garcia, Kami](#)
Beautiful darkness ungdomsbog
- Supplering
- Garcia, Kami: Beautiful chaos
- Garcia, Kami: Beautiful redemption

- The dark glamour : 666 Park Avenue novel

- Dark wraith of Shannara
[Terry Brooks](#); [Robert Place Napton](#); [Edwin David](#) graphic novel

- [Ogden, Terje](#)
Klasseledelse : praksis, teori og forskning
- Resilience : why things bounce back
[Andrew Zolli](#); [Ann Marie Healy](#)
- The migrant image : the art and politics of documentary during global crisis
[T. J. Demos](#)
- The fast diet : lose weight, stay healthy, and live longer with the simple secret of intermittent fasting
[Michael Mosley, 1957-](#); [Mimi Spencer, 1967-](#)

Samlet indkøb

	2012	2012
	Voksen	Børn
Samlede grupper	Indkøbte antal titler	Indkøbte antal titler
gr. 0-9	9	0
gr. 10-19	39	1
gr. 20-29	5	1
gr. 30-39	86	6
gr. 40-49	141	5
gr. 50-59	61	1
gr. 60-69	244	9
gr. 70-79	160	8
gr. 80-89	853	254
gr. 90-99.4	146	10
Uden kl.	11	0
Samlet	1755	295

Konklusion

- Man kan diskutere, hvor meget vi skal købe og hvor meget vi skal sende videre. Hvis vi vurderer, at det er meget specielt sender vi til DABL/ Statsbiblioteket eller bestiller evt. fra udlandet.
- Indkøbte specielle bøger er til rådighed via interurbane lån og behøver ikke stå døde her.
- Forskningsbibliotekerne bliver ikke klar over efterspørgslen.
- Åbne for brugernes forslag, prøver at holde et vist kvalitetsniveau.
- Til stadighed efterspørgsel på danske kommenterede love til studerende, de kommer gerne langvejs fra, eller får deres familie, venner osv. til at bestille og hente bøger. Vi supplerer ikke, der kommer til stadighed nye udgaver og vi kan ikke på rimelig måde klare efterspørgslen. Vi reserverer og forsøger at skaffe.
- Vi har leveringstid på udenlandske pga. katalogisering.